

Gazeta este de 2 ori: Mercuria si Duminea, F6ia, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/3 galbini mon. sunat6ria.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de facare publicare.

Nr. 22.

Brasiovu 27/15 Marte

1872.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Romanii in politica.

X.

Mai fericita a fostu organizarea gardei nationale in tienuturile asia numitului „fundus regius“ si intre muntii Abrudului; pentru ca in fundulu regiu nu li se pune a pedeca romanilor din partea jurisdictiunilor sasesci, — 6ra intre munti ungurii nu cuez6 ai persecut6 pre romani intr'una mesura asia mare, pentru ca nu er6 sprijiniti de catra voluntarii si militi'a regulata maghiara, fiinduca acestia er6 concentrati pre la orasie departate de munti. O mare scadere a avutu inse si ac6st'a organizare, pentruca de si acea organizare se facea in cointielegere si sub conducerea oficiriloru dela armat'a imperat6sca, totusi gardistii romani nu se provedea cu arme (de focu), precum au fostu prevediutu pre unguri si pre — sasi; si asia gardistii romani s6u nu avea de locu arme, s6u se folosiea de armele loru de venatu, cari firesce nu corespunde pre deplinu scopului.

Gvernulu din Pest'a pretindea supunerea neconditionata a romaniloru, serbiloru, croatiloru etc., la cea ce acestia nu voiea se se intielega; deci gvernulu ungurescu se adoper6 ai supune cu puterea; ba se dice, ca unulu dintre episcopii romani se fia primitu o suma insemnata de bani, cu scopu, de a corumpe si aduce pre coriteu romaniloru la supunerea prin daruri de bani.

Terorismulu gvernului din Pest'a nu mai cunoscea margini, acel'a se latise preste t6ta tier'a, despre ucideri si justiciari de ale romaniloru se audiea in t6te partile. Ac6st'a stare a lucrurilor venindu si la cunoscienti'a imperatului, ac6st'a in 25 Septembrie a tramisu pre generalulu c. Lamberg in calitate de comisariu reg. plenipotentiatu la Pest'a, c6 se puna capetu inimicitieloru si terorismulu gvernului kossuthianu. C. Lamberg f6u inse in urm'a unei vorbiri agit6torie (din siedinti'a dietale din 24 Septembrie) pre podulu dintre Bud'a si Pest'a ucisu, de catra poporulu infuriatu.

Prin rescriptulu imperat6sca din 3 Octobie s'a disolvatu diet'a din Pest'a si s'a tramisu banulu croatiloru Jellacic c6 comisariu regiu cu putere deplina civile si militaria preste t6ta Ungari'a, c6 se restabileze ordinea legale.

Diet'a inse nu s'a imprastiatu, ci trecundu acuma in rebeliune dechiarata, constituinduse asia numitulu comitetu pentru aপরarea tieri si demandanduse, ca facare cetate s6u fortar6tia se redice standartulu nationale maghiaru: rosiiu-verde-albu, a deschisu resbelulu in contra puterei legale.

Resbelulu intre armat'a maghiara si cea imperat6sca, sprijinita de romanii si sasi transilvani si serbi din Ungari'a, precum si de croati si in urma de militi'a rus6sca a tienutu pana in Augustu 1849.

In decursulu acestui tempu lungu de 10 luni, au avutu de a suferi f6rte multu romanii din Transilvani'a, pentru ca, de si i a succesu armatei imperat6sca, remase credenti6sa juramentulu seu, sprijinita de romani, a curati Ard6lulu de volutari si militi'a maghiara asia catu, dupa ce generalulu Gedeon a imprastiatu armat'a secuie6sca la Osiorheiu in di-

lele prime ale lui Novembre, si vice-colonelulu Urbanu cu granitarii romani a scosu din Clusiu catra Oradea pe cealalta parte a armetei maghiare transilvane, Transilvani'a se vedea si se spera a fi scapata de calamitatile resbelulu atatu de neumanu si crudelu, totusi altu-cum a fostu scrisu in cartea vietiei! Catra finea lui Nov. pre de 3 parti au intratu trei armate maghiare in Ard6lu spre a supune Ard6lulu domniei maghiare. Cea mai puterica sub conducerea renumitului generalu polonu Bem; ac6stei puteri nu a fostu in stare a resiste militi'a din Ard6lu de si sprijinita de t6ta romanimea si sasimea, pentru ca militi'a regulata er6 de totu pucina si cu tunuri f6rte pucine, 6ra gardistii si cetele (Landsturm) romanesci din lips'a armeloru nu putea se arate nici unu resultatu facia cu armat'a bine regulata si prevediuta cu tunuri, pre cari le diriea celu mai renumitu tunariu — gen. Bem! Si asia armatei maghiare (fiindu si politic'a din susu asia? R.) i a succesu a reimpinge pre cei imperat6sca si ai sc6te de totu din Ard6lu — in principatele romanesci si Bucovin'a — remanendu poporatiunea transilvana romana si sasa pr6da inimicitiei si vindictei maghiare.

Numai romaniloru dintre muntii Aurudului li a succesu a sfarm6 puterea armeloru maghiare! Lui Axente, Balintu cu motii loru bine disciplinati etc., li a succesu a scuti nu numai muntii, 6i si fortar6tia Alb'a Iulia de supunerea sub stapanire maghiaro-kossuthiana!

Dupa multe suferintie si calamitati in fine la Augustu 1849 s'a potutu curati de nou Ard6lulu de militi'a, si domnii stapanitori maghiari si s'a supusu 6rasi sub stapanirea imperatului si a organeloru lui.

D6ca armele, despre cari dispunea comand'a gen. din Sibiu, s'ar fi datu in manele romaniloru, cari sciea purta arm'a; — d6ca romanii bine armati s'ar fi instruat, cum se cade; — d6ca dupa imprastierea armatei secuiesci la Osiorheiu li s'ar fi luatn armele braviloru imprastiatu la vreo 30.000, si nu s'ar fi lasatu a se odihni pre laurii castigati, prin dehradarea celoru mai multe sate romanesci, orasie si sate sasesci si a suscepe 6ra lupt'a dupa intrarea lui Bem; — d6ca cu unu cuventu maghiaro-secuiei s'ar fi consideratu de catra autoritatile militari, — in a caroru mana er6 puterea — de acea ce intru adeveru au fostu adica de inimi ai tronului si puterei armate imperat6sca — 6ra pre romani inca i ar' fi consideratu si tractatu de a- ceea, ce au fostu intr'adeveru, adica amici si supasi credintiosi ai tronului si ai militiei imperat6sca: atunci ar' fi potutu scuti tier'a de calamitatile, cu cari o au indemnatu locustele maghiare — de o parte; 6ra de alt'a armat'a imperat6sca ar' fi scapatu de rusinea de a fi sc6sa cu totul din tier'a, a carui aপরare ei er6 incredintiata!

Vine se mai amintescu aici — inainte de a trece de descrierea erei inaugurate dupa sfarmare armeloru si a stapanirei maghiaro-kossuthiane, — cumca renunciandn imper. Ferdinandu la tronulu absburgiloru, in 2 Decembre s'a suitu pre tronulu Austriei imperatulu Franciscu Iosifu I., care in manifestulu seu din aceeasi di a dechiaratu, ca „pre basea libertatei a deverate, a egalitatei (de dreptu) a tuturoru pop6reloru si egalitatei tuturoru locuitoriloru, precum si pre basea, participarei reprezentantiloru poporulu la legislatiune, patri'a

se va renasce si va fi o locuintia comoda si ampla pentru t6te poporale monarchiei fia de ori-ce limba“ etc.; s'a demandatu totu de odata, c6 t6ta puterea armata din Ungari'a si Transilvani'a se se supuna plenipotentiatulu gen. princ. Windischgr6tz, care va av6 de a restaur6 si stabili pacea si ordinea.

Dupa esirea acestui manifestu romaniloru din tienutulu Sibiului li a mai succesu a mai tien6 o adunare asia numita nationale sub presiedinti'a episcopulu Siaguna in 28 Decembre 1849, in care s'a deliberatu si consultatu despre modulu si midiu-l6cele, cum s'ar put6 restabili pacea si ordinea in tiera. —

Cum se p6te multumi diecesea Gherlei?

Dela Pest'a avemu scire cu t6ta securitatea, ca la scaunulu episcopii vacante din Gherl'a nu s'a nici denumitu, d6r' nici desemnatu inca neme, prin urmare, ca cele publicate si prin diariile romane dupa cele straine sunt, dupa cele de mai diosu, fara nici unu temei:

„Nu numai ca nu s'a desemnatu nime de episcopu pentru Gherl'a in consiliu minist. din 9 l. c., dupa cum ni spunu diariile, ci nici ca a venit la tapetu acea cestiune in acelu consiliu!

D6ra nici de atunci inc6ce (nici mai inainte), nu s'a desemnatu nime, prin urmare nici d. vicariu Pavelu de episcopu; de si resolvirea cestiunei ac6steia, de atatea ori si din're atatea parti s'a solicitatu.

Caus'a se vede a fi, ca gvernulu cu greu se p6te determin6 pentru unulu s6u altulu dintre cei multi candidati, si competenti de si nu candidati. Se scie adica, ca de si metropolitulu a insistatu si insista si astadi pentru concederea dreptulu de alegere: — totusi a facutu si candidatie de trei pentru scaunulu episcopescu alu Gherlei. Afara de ac6sti trei candidati prin metropolitu, au mai recomandat si cei 2 episcopi gr. catolici (din Oradea si Lugosiu) cativa individi — mai vinu apoi recomandatuni si din alte parti, — asia catu dupa cum amu intielesu inca nici odata, nici pentru o episcopia nu au fostu atati candidati si recomandat ca pentru episcopi'a Gherlei! Se mai dice apoi, c6 insusi metropolitulu ar' fi mai candidat postliminio pre unu individ, pre care la prim'a candidatune numai pentru acea nu l'a potutu propune, pentru ca atunci inca nu implenise 30 de ani. Asia d6ra candidati ar' fi destui, intre ac6sti multi candidati voru fi negresitu destui si apti si demni de scaunu episcopescu; — alegerea (dreptulu diecesei! R.) e in man'a gvernului (?) — care cu atata o face mai cu greu, cu catu sunt mai multi candidati — si din mai multe parti recomandat! Asia i trebuie! de ce nu conce'de alegerea, prin ast'a ar' scap6 de perplexitate, — d6ca cumva ac6st'a nu i vine bine, si nu singuru si o c6rca.

Unii imputa metropolitulu, de ce a facutu candidatune d6ca insista dreptulu de alegere? Eu nu sum de ac6st'a parere, din contra eu aprobezu acestu faptu alu metropolitulu, — ac6st'a a fostu de lipsa, c6 se se incungiure cea ce s'a intemplat cu scaunulu episc. alu Lugosiuului, — c6 se nu ne vina cineva preste gardu in ocolu!“ sel.

Ar' fi f6rte tristu lucru, c6, pre candu de romani inainte de anulu 1696, inainte de uniune, candu er6 persecutati c6 schismatici, chiaru si pe tempurile persecutiuniloru relegi6se, sub 9 episcopie sufragane, t6te prevediute cu dreptulu de alegere dupa praxea beseric6sca, nu se mai acatie6 gubernele neci patronii de atunci ai despoiea de dreptulu de a-si alege sie archipastori, tocma acum se se afe unu guberniu, care, dupa ce tranti

cu forti'a una natiune la pariete, despoindu-o de dreptulu politicu nationale si autonomia, se mai află cu cale si se vré inexorabilu a despoie si pe diecesea Gherlei de dreptulu de alegere, care l'a avut si ecsercitat pana mai eri, candu se desmembră dela archidieceasa Blasiului!

Nici sub compilata et approbata nu se denegă romaniloru dreptulu de alegerea vladiciloru; ma legile Transilvaniei statorira: „Az oláhok kérjenek magoknak a fejedelemtől vladicat, kit az oláh papok köz akarattal választanak“: si astadi in epoc'a constitutionalismului laudatu de liberale, se mai revnăscă unu guberniu constitutionale a denumi dictatorice si absolutistice pana si archipastoriu sufletescu, jignindu conscienti'a unei diecese si inmortandu-si cu acésta totu prestigiulu inaintele?!
Noi cá competenti a judeca din multe tóte, cate ni se impartesira din acea diecese, ne luam vóia a reflecta pe in. regimu, cá, dupa ce dreptulu denumirei dintre 3 candidati alesi nu se jignesce intru nemica, ma nutresce inca una incredere de bunavointia, in. regimu regescu se binevoiesca a nu da uitarei, ca diecesea Gherlei nu se póte multiami nici decatu, cu nici o denumire impusa, decatu simplu numai cu recunoscerea dreptului de a-si alege ei archipastoriu in numerulu ternariu. „Quidquid agis, prudenter agas et respice finem“ — se póte aplica aici fórté significativu! — — —

Servitiulu ostasiescu.

Precum in celelalte provincii ale imperiului, asia si in marele principatu alu Transilvaniei decurge tocma in dilele acestea actiunea inrolarei la oste, séu asia numit'a asentare ori recrutare.

Scimu si simtimu prea bine, ca una fóia politica provinciale, care se afla in conditiuni, cum suntu si ale nóstre, nu e in stare de a tracta despre materi'a semnalata in titlulu acestui articlu, nici ca ne a plesnit prin mente asia ceva. A serie in materia militaria suntu chiamati barbati de acea profesiune, ómeni de arme, oficiari prea bine instruiti, atatu in partea teoretica, catu si cea practica a vocatiunei lor, éra spre acestu scopu ei -si au organele lor, diariile militare s. a.*). Cu tóte acestea, considerandu ca la completarea armatei imperiale concurgu si filii nostrii; considerandu mai de aprópe ca impositulu, contributiunea, darea de sange omenescu este de mai inalta valóre decatu ori-care alte imposite in bani, animale, in producte si in ori-ce alte obiecte neinsuffetite, credemu asia, ca ori-care filiu alu patriei are si dreptulu si datorinti'a de a reflecta din candu in candu la servitiulu ostasiescu, si anume in epocele candu tenerimea nóstra e chiamata la tragere de sorti, spre a fi inrolata pentru diversele specii de arme, pedestrime, calarime, artileria, pionaria etc.

Mai inainte de tóte constatamu cu adeverata placere, ca tenerimea nóstra de cativa ani incóce se presenta mai preste totu fara dificultate, ba in multe casuri chiaru cu bucuría la comisiunile asentatórie, éra unii teneri facu inca si cestiune de onóre, déca suntu respinsi. Asia este bine, asia este frumosu, cá junimea se afe gustu la portarea armelor; éra mai vertosu junimea romanésca se nu perda din vedere, ca de ar' fi in stare fia-ce familia romanésca a-si proba originea sa imediata dela colon-ele si legiunile romane aduse si asiediate pe acestu pamentu intre anii 105 si 274 (Traianu pana la Aurelianus), séu inca si dupa aceea pana la Constantin M., noi vomu merita pe deplinu numele ce lu portamu numai sub conditiune, déca ne voru placé armele, éra altmintrea nu. Numai asia intielegemu noi si realisarea simbolului hereditu noue de Iosifu II., uniculu parente adeveratu alu romaniloru din imperiu, éra acelu simbolu lasatu nóue de clironomia suna: Salva Romuli Nepos (Neptis), adica natiunea stranepóta a lui Ro-

*) Diarie militare de specialitate mai suntu inca fórté pucine in imperiulu austriacu, si acelea inca aprópe numai in limb'a germana, precum „Kamerad“, „Wehrzeitung“, „Vedette“, si dóra una in limb'a maghiara. Romanesce ese numai unulu, acela inse nu in imperiulu austriacu, ci in Bucuresci, déra acesta face redactoriloru sei multa onóre. —

mulus este salvata. Acestu simbolu s'a datu romaniloru numai dupa ce s'au infintiatu regimentele romanesci confiniarie, éra spre a se perpetua si in altu modu, la patru comune romanesci din districtulu Naseudului s'au pusu numele de Salva Romuli Parva Nepos, pe care le si au pana in diu'a de astadi. (Simbolulu granitiariloru cá atari dela imp. Iosifu éra: „Virtus romana rediviva“ virtutea romana reinviata. — R.)

Asia déra cu atatu mai straina mirare ne cuprinde candu vedemu, ca chiaru dilele acestea la unele comune amestecate, adica locuite de romani si maghiari ciangai, li s'au pusu ecsecutiune militaria grea, pentruca junimea loru fuge de asentatiune si de ciuma.

Ne suntu cunoscute atatu obiectiunile generali, catu si cele speciali si mai anume locali, care se facu de catra unii si altii in contra servitiului militariu; amu mediatu si noi mai adesea asupra lor, le amu cercetat si analizatu pe tóte cu de ameruntulu in cursulu vietiei nóstre, si dupa tóte acestea amu venitu la conclusiunea, ca reu si fórté reu facu aceli juni, cari inca si in tempulu de facia mai fugu de arme; ba mai adaugemu, ca unii cá aceia facu rusine numelui romanescu, si fiacare altulu numelui natiunei respective.

Recunoscemu ca unele din obiectiunile generali avea locu si inca prea avea pana pe la an. 1847, adica pana candu junii éra prinsu cu funea, cu arcanulu, cá si caii cei selbategi; pana candu acei juni éra inrolati pe ani nedeterminati; pe candu tractarea ostasilor éra nu numai severa, ci cu totulu crudelu, barbara, selbatega; pre candu domnisorii éra scutiti de servitiulu militariu; si — in fine, pre candu auctoritatile municipale si comunali facea totu ce le stá prin potintia, pentru cá in liniele armatei se fia inrolati totu numai ce nu éra de suferitu in comune, vagabundi, furi, betivi si altii cá acestia. Pe atunci, in acelea tempuri, éra lume intorsa. Astadi inse, mai vertosu de candu s'a introdusu obligatiunea generale de a servi la óste, starea lucrurilor s'a schimbatu cu totulu: astadi tocma din contra, auctoritatile militare facu ce facu, pentrucá ori-ce membru putredu se fia separat si scosu din cadrele armatei. Pedepsele cele brutali si sangeróse au incetat cu totulu; instructiunea scolastica s'a introdusu pana si la companii; regimentele au scóle fórté bune pentru asia numitii voluntari, in care se propunu scientiele militare mai cá si la academii, tenerimea este tienuta in ocupatiune continua si sub disciplina rationabile, care difere fórté multu de cea vechia; de aici vene apoi, ca si escesele militare au ajunsu a fi de adeverata raritate.

Anii servitiului s'au impucinat si chiaru acei defipti in lege, se reducu in fapta, in catu parte mare din tenerimea inrolata este dimisa pe la loculu nascerei, indata ce au apucatu se invetie cum se cade regulamentele si ecsercitiulu militariu. Preste acestea, cu catu unu teneru scie carte mai multa, cu atatu mai bine de elu si la óste. Mai in scurtu, legile umanitatiei au apucatu pe de asupra in tóte armatele, prin urmare si in armat'a imperiului austriacu, si cuventulu Onóre a inceputu a i se da cu totulu alta definitiune, diversa de cea cunoscuta de betrani. De aici urmedia ca si formarea, séu cum amu dice, modelarea caracterului acelor juni cari sierbescu in óste, ese cu totulu alt'a, multu mai favorabile pentru viéti'a civile si sociale. Alta tienuta, altu aeru in portare, individulu incepe se aiba conscientia nu numai de fortiele sale fisice, ci si ce e mai multu, de cele spirituali. In fine mai adaugemu, ca acei teneri cari sciendu si carte si servindu la óste cu portari bune, se reintorcu la conditiunea de provinciali, de civili, acelu servitiu alu lor este si va fi consideratu cá meritu in mai multe casuri de aplicare la alte servitii in statulu civile*).

Si cu tóte acestea, -mi va replica cineva: Servitiulu militariu este prea greu si insocitu de

*) Acésta cestiune se discută si resolví de nou deunadi in senatulu imperiale.

mari pericole. Greu dieu acela, respundemu noi, si insocitu de mari pericole, adaugemu si noi. Déra rogu-ve, ce nu este greu in lumea acésta? Si óre nu éra servitiulu acesta de o sutu de ori mai greu, candu ducea la „catane“ cu funea? Si óre rob'i'a iobagésca éra ea mai usióra? Si óre nu armele nóstre au scapatu pe poporu de acea robia? Care mai póte fi acelu omu „prostu“, cá se créda ca iobagii ar' fi fostu lasati in pace, déca filii acestora nu se află sub arme, si déca nu ar' fi ecscistatu pe atunci regimentele confiniarie?

„Déra comand'a este nemtiésca si alt'a ungu-résca, éra filii nostrii nu o intielegu nici pe una nici pe alta, si le este greu sermanii?“ — Si cu tóte acestea, se mérga acolo catu de multi, se invetie si se taca. — „Déra oficiarii nu sciuromanesce.“ — Inca ceva patientia si o voru invetia ei, n'aveti grigia, ca asia este voi'a imperatului, dieu inse si voi'a lui Dumnedieu; numai inca ceva patientia.

Pacea este visulu filosofloru, éra bellulu este istori'a ómenimei. Acésta sententia clasica a generariului Segur adjutante alu lui Napoleon I. o a citatu mai antaiu in limb'a romanésca Revist'a militaria din Bucuresci, éra de atunci incóce s'a mai repetitu de cateva-ori inca si in alte diarie. Mare si infricosiatu adeveru, déca ce se i faci? Elu este acilea, si nimeni nu lu póte ascunde. Astadi, cá si inainte cu dóue si cu trei mii de ani, nici unu dreptu si nici unu bunu omenescu nu este siguru, déca nu e garantatu de bracia armate: Frumóse si chiaru sublime suntu teoriile lui Elihu Burrit, ale lui Cobden si ale altoru barbati filantropi, umanitari, despre necesitatea pazei eterne. Minunate au fostu si congresele barbatoru predicatori de pace, si discusiunile lor éra preste totu convingatórie. Cu tóte acestea, de 21 de ani de candu se propaga doctrin'a pazei perpetue, lumea européna se aruncă din bellu in bellu, din revolutiuni in revolutiuni; martori ai acestei asertiuni ne suntu anii: 1853 intre Muntenegro si Turci'a, 1854—5 in Romani'a si Cimeia; 1859 Itali'a, 1860—1 éra si Itali'a (Garibaldi), 1863 Poloni'a rusésca, 1864 Schleswig-Holstein, 1866 Königgrätz, Chlum etc., 1870 etc.

Cine se ne póta sta bunu, ca nu vomu mai veni in positiune de a ne apara si noi patri'a, focalariile, altariile, famili'a, libertatea, ecscistinti'a nóstra nationale cu armele impumnate?

Se aude, ca ecsercitiulu in arme se va introduce preste pucinu si in clasile gimnasilu, pentruca in cercurile superiori s'a observatu mai adese ori, ca generatiunile june „isi iau educatiune prea de totu popésca“; deci aceea se mai fia contrabilantiata si cu educatiunea martiale. De altmintrea acésta ar' fi éra si numai una imitatiune din ceea ce avusera mai bunu, de ecs. anticii Spartani si Romanii.

Mai scurtu, acela care voiesce se fia liberu si se se bucre de libertatea rationabile, trebuie se scia manuí armele. Deci tenerimea se se deprinda in arme, éra mai departe viéti'a si venitiulu este in man'a lui Dumnedieu. —

G. Baritiu.

Adunarea generale

constituanta a institutului de creditu si economie „Albin'a“ din Sibiiu.

In 14 Martiu, dupa cum se anunciase, se tienú adunarea generale constituanta a institutului „Albin'a“ in cea mai buna ordine.

Adunarea se compuse din 42 de actionari, reprezentandu 172 de voturi si aprópe 1000 de actiuni.

Dintre barbati notabili participara la adunare dd. Antoniu, Alexandru si Eugeniu Mocioni, canoniculu Constantinu Papfalvi, reprezentandu totuodata si pre Escelenti'a Sa metropolitulu Vancea, Vincentiu Babesiu, Dr. Aureliu Maniu, Constantin Radulescu si altii. Adunarea se constituí, alegundu-si de presiedinte pe d. Dr. Alexandru Mocioni si de notariu pre d. Ioane Popescu din Sibiiu. Cetinduse dupa aceea reportulu comitetului, afaramu, ca se

subscrise 3242 de actiuni si se response pentru ele 98.844 fl. 50 cr. Subtragunduse de aici spesele avute cu 5854 fl. 50 cr. si scadiementulu cu reducerea actiunilor la numarul prescristu cu 2498 fl., starea efectiva a cassei face 90.492 fl. v. a. La propunerea domnului Babesiu se esmise o comisiune in persoanele domnilor Papfalvi, Radulescu, Dr. Tincu, Senoru si Banciu spre a scontrá cass'a. Comisiunea aflá cass'a in perfecta ordine, intru tóte conformu cifreloru din reportulu comitetului; ér' cu privire la banii gat'a, cass'a se gasí in deplina conformitate cu extractulu din diu-riulu de cassa legalisatu prin notariulu publicu, a- nume cu 90.492 fl. Adunarea generale, luandu la cunoscentia acestu reportu, absolvá comitetulu fundatoriu de responsabilitatea sa cu privire la afacerile de pana acuma.

Cetinduse decretulu ministeriului regescu ung. de agricultura, industria si comerciulu, dtdo. 20 Iunie 1871, Nr. 6727, prin care se aproba cu unele modificari statutele institutului, la propunerea facuta din partea domnului Dr. Maniu, adunarea priví statutele de cetite si le primí intru totu cuprinsulu loru en bloc. Se purcese apoi la intregirea consiliulu de administratiune in sensulu §-lui 35 prin alegerea de 5 membri pre langa cei 7 fundatori, si votanduse cu siedule, se alesera dd.:

Gregoriu Mateiu	cu .	161	de voturi,
Elia Macelariu	„	154	„
Metr. Dr. Vancea	„	120	„
Dr. Aureliu Maniu	„	112	„ si
Ioane Popescu	„	98	„

Mai intrunira voturi Ioane Romanu 68, Dr. Iosifu Hodosiu 53, Sigismundu Borlea 47, Constantiu Papfalvi 28, Vincentiu Babesiu 10*), Dr. Basiliu Szabo 9.

La convocarea presiedintelui adunarea dechiará, ca nu aflá motivata lips'a de o nóua emitere de actiuni, si cu acést'a se terminara lucrarile principali ale adunarei generali constituante.

Consiliulu intregitu se constituí indata dupa adunarea generale, alegundu-si de presiedinte pre d. Dr. Alexandru Mocioni, de vice-presiedinte I pre d. Iacobi Bologa, de vice-presiedinte II pre d. br. Ursu, ér' de notariu pre d. Ioane Popescu.

In siedinti'a tienuta in diu'a urmatória consiliulu alese de directoriu alu institutulu pe acela, carele incorporá ideea infintiarei acestui institutu, lucrá ad. din tóte puterile pentru realisarea ei si dela care se póte asteptá cu dreptu cuventu, ca va conduce institutulu acum infintiatu spre iudestulirea tuturor, adica pre domnulu Visarionu Romanu, firesce cu unanimitate de voturi si conformu §-lui 25 din statute.

Celalaltu personalu alu directiunei se compune din unu secretariu, unu comptabilu, unu oficialu si unu servitoriu. Postulu secretariului va remané deocamdata neimplenitu, de comptabilu se alese d. Stefanu Lészai cu unu salariu de 1000 fl., ér' de oficialu d. Cristianu Zidu cu unu salariu de 600 fl. Sierbitoriulu va trage 180 fl. pe anu. Delegatulu consiliulu in sensulu §-lui 45 e domnulu Elia Macelariu.

Pentru publicarile necesarie se desemnara in intielesulu §-lui 5 pre langa fói'a oficiósa inca alte dóue foi nationale, si adica „Gazet'a Transilvaniei“ si „Albin'a“. Cu cata precautiune si grigia purcede consiliulu, numai cá lucrulu se reéssa bine, se póte vedé si din impregiurarea, ca la propunerea directoriului se decise a se castigá pe unu tempu nedeterminatu pentru primulu terminu de organizare si punerea in viétia a institutulu unu barbatu de specialitate, versatu intru organizarea de astfeliu de institute; aquirarea si angagiarea acestui barbatu se concediú presiedintelui consiliulu.

In fine se mai decise, cá institutulu se se marginéssa deocamdata numai la urmatóriele afaceri: 1. la infintiarea reuniunilor de creditu pentru participanti, cari suntu fundamentulu institutulu; 2. la primirea de deposite banali spre fructificare; 3. la darea de anticipatiuni pentru obiecte de valóre; 4. la escomptarea de politie sigure; 5. la facerea negocielor de comisiune; 6. la primirea asupra-si de cumperarea si vendiarea comisionale a charthieloru de statu si de pretiu, cum si a altoru afaceri de banca cu eschiderea ver-carui creditu bianco; mai departe si domiciliarea de politie si incassarea loru pe contulu altoru persóne.

Darea de imprumute simple la neparticipanti, si de imprumute ipotecari si cumperarea si vendiarea de imobilitate — cu privire la marginitele midiulóce de bani, de cari dispune institutulu la inceputu, si fiinduca imprumutele ipotecari se potu face nu-

*) D. Babesiu dechiará inainte de votare, ca nu póte primí alegerea sub nici o conditiune.

mai pre unu tempu indelungatu, prin urmare absorba si detragu sumele disponibile pre unu tempu mai mare, decatu ar' diacea acést'a in interesulu prosperarei si aventarei junelui institutu — se decise a nu se incepe.

Inchiau acestu reportu scurtu cu sperarea, cá domnulu directoru nu va intardiá a informá publiculu nostru despre scopulu si organizarea reuniunilor de creditu, pre cari, cum amentii deja, se radima totu institutulu, si cu dorirea, cá se vedemu fara intardiare prosperandu acestu institutu economicu nationale si aducundu fructele, ce le asteptamu dela densulu cu totii. Conditiiunile, incatu ele depindu dela voi'a omenéssa, suntu date; in fruntea institutulu stau barbati illustri, zelosi si cu anime de romani. Dumnedieu se le binecuvente intentiunile salutarie si ostenelele loru spre bine!

— r —

Din protopopiatulu Reginului sasescu.

8 Martiu 1872.

Spiritulu secululu modernu ne eschiamá cu unu tonu potente: „Lumina si scientia inainte de tóte!“

Nici se aflá vreunu anghiuletiu pre intregu rotundulu pamentulu, in care acestu tonu se nu -si afle echoulu viu, déca se aflá numai una schintéua de civilisatiune. Ce e sórele binefacatoriu pentru intréga natura, aceea e scienti'a pentru ómenime; ca-ce, precum radiiele sórelui luminéza si incaldiescu pamentulu, pornindu spre desvoltare viétia granutiulu semenatu, asia si radiiele binefacatórie scientie luminéza si incaldiescu animele moritoriloru, desteptandule spre una viétia nóua — si fericita.

Apoi si marirea unui populu séu natiuni de pende dela gradulu culturai lui.

Candu ne revocamu in memoria trecutulu de trista suvenire alu natiunei romane — si dilele cele nefaste, candu pana si limb'a si relegiunea erá se ni o rapéssa opresorii seculari, — unu geniu bunu inse pururea veghia din inaltime preste sórtea acestei natiuni abandonate; — gratia eterna acestui geniu bunu si induratoriulu! ca-ce in midiuloculu intunereculu fece se resara lucéferi luminatori pre orisonu si in midiuloculu lupteloru tiesute din partea inamiciloru ei spre nimicirea tesaurulu celui mai pretiosu alu libertatii si ecistintei nationale — tramise salvatori.

Si in adeveru simtiemete sacre de pietate si veneratiune trebue se patrunda animele adeveratiiloru stranepoti catra tierin'a acelor barbatu ai trecutulu — stramosi gloriosi ai nostri — cari se destinsera prin geniu, talentu, fapte si vertuti mari sacrificandu totu pana si viétia — pentru desteptarea, luminarea si cultivarea ginte romane!

Candu inse si in dilele nóstre — de si stamu pre unu gradu mai inaltu in privintia inaintarei si culturai in tóte ramurile scientiei si pre tóte tere-nurele vietiei publice — afara de terenulu nationale politicu, mai avendu póte unele pecate de espiatu! — acelu geniu bunu nu ne parasesce tramitiendune barbati dorintiloru nóstre — barbati zelosi si devotati binelui natiunei, ne vedemu indemnati a eschiamá din profundulu animei: *Marire tie Dóme!*

Cu anima palpitandu de bucuria ne permitemu a face cunoscutu onoratulu publicu romanu, numele unui barbatu meritatu alu natiunei nóstre in persón'a venerabilulu domnu Ioane Popu Maioru din Reginulu sasescu, nepotu demnu de fericitulu si marele seu unchiu Petru Maioru — regeneratoriulu romanismulu cu inceputulu secululu presente — de si nu in privinti'a geniulu séu talentulu, ca-ce aceste suntu donuri naturale, — dér' in privinti'a fapteloru si vertutiloru mari ce a facutu multe si frumóse sacrificia aducundu pre altariulu natiunei, a besericeloru si scóleloru — patrunsu fiindu de nobile simtiemete de romanu — dorindu din anima inaintarea si prosperarea acestora.

Lasamu se vorbéssa aici faptele, cari le amu culesu din una charta a unui amicu alu nostru; ca-ce faptele suntu mai presusu cá tóte vorbele omenesci.

Asia 1. In comun'a Abafai'a comitatulu Turdei — a edificatu scól'a si beseric'a romana cu spesele sale; pre sém'a scólei a facutu si una fundatiune de 200 fl. v., ér' dela famili'a Bornemisana — cá celu mai fidelu inspectore alu dominiloru ei in unu restempu de mai multi ani — a esoperatu a se dotá atatu scól'a catu si docentele — cu mai multe jugere de pamentu.

2. In comun'a Logicu cottulu Clusiulu a esoperatu locu de scóla si beserica in midiuloculu co-

munei, precum si dotarea scólei si docentelui cu mai multe jugere de pamentu, totu dela generós'a familia Bornemisana; ér' beseric'a a edificat'o cu spesele sale proprie.

3. In comun'a Uifaleu cottulu Clusiulu, intr'asemene a esoperatu dotarea scólei cu mai multe jugere de pamentu si padure.

4. In comun'a Breticu cottulu Turdei totu asemenea a esoperatu dotarea scólei cu mai multe jugere de pamentu.

5. In opidulu Ilyefalva din Treiscaune (Háromszék) a esoperatu a se dotá pentru scóla romana una gradina frumósa langa beserica.

6. In Selagiu cottulu Solnocului, comun'a Sevagiulu de susu a midiuloculu mutarea (parochiulu romanu) casei parochiale din unu dealu in midiuloculu comunei langa beserica, dandui materialulu necesariu spre edificare.

7. In comun'a Chiheriulu de diosu a datu locu de beserica si scóla in midiuloculu comunei, precum si materialulu de lemne si alte ajutória in bani, si aici a esoperatu mai multe jugere de pamentu pre séma scólei romane. — Venitulu unoru deserte, vendute in pretiu de mai bine de 500 fl. m. c. a esoperatu a se transpune la fondulu scólei din Reginu, unde

8. Fiindu curatore supremu din an. 1854—1859 din colectiuni dela binefacatori, venitulu baluriloru etc. a facutu unu capitalu de 3000 fl. m. c. totu pre séma scóleloru romane din Reginu.

9. Numerulu colecteloru facute pentru juristii romani, fondulu Gazetei, asociat. literarie, nu se scie, precum si numerulu stipendiiloru date in secretu si ajutorieloru celoru multe facute in viétia-i filantropica se potu sci numai dela acelia, cari le au folositu si caroru le a impusu a nu face din acele publicitate.

Acestu venerandu domnu vedindu luptele mai multoru preuti ai acestui tractu protopescu cu lipsele materiali, si cunoskundule dorulu ferbinte de perfectiunare si inaintare in scientie si cultura, disponendu de una biblioteca statatória din vreo 200 bucati de carti — de cuprinsu fórtu instructivu — cea mai mare parte in limb'a romana, -si manifestá generositatea animei, oferindu tóte opurile dimpreuna cu stalagiulu necesariu pre séma preutiloru tractulu doritori de cultura, apromitienduse a mai procurá si alte opuri mai nóue esite in limb'a romana — ma ce e mai multu a ne prenumerá si diurnalele romane.

Éta inca o fapta mare si generósa, éta inca una flore in cunun'a meriteloru nevestedite ale acestui mecenate romanu!

Inse éta si binele celu mare ce va se urmeze din infintiarea unei bibliotece tienutale, a carei necesitate e adencu simtita in partile aceste. Acésta apoi va fi sorgintea din care se voru stempera suflete insetate de scientie. Ca-ce cine se nu scia, ca scienti'a e nutrementulu teneretiei, farmeculu etatei inaintate, unu lustru in fericire si unu midiulocu de consolare in nefericire, precum disese odinóra Pliniu: „Invetiaturile suntu desmerdarile si mangaierea mea, déca amu bucuria mi o marescu, déca sum in intristare — mi o impucinéza.“ Apoi cine nu scie, ca cultur'a e necesaria pentru toti ómenii — si cu deosebire preutiloru, cari avemu una misiune sublima si maretia, de a lucí in cultura: Voi sunteti lumin'a lumei, — a luminá si desteptá poporulu nu numai spre procurarea fericirei eterne, dér' si spre a celei temporale.

Constituirea unei societati de lectura ne va fi deobligamintea in lini'a prima, ca-ce déca pana acum ide'a salutaria a intruniriloru si societatiiloru de lectura n'a potutu se afle resunetu in multe animi reci, de cari dorere! trebue se marturisimu, ca nu lipsesce si pre aici, ne magulesce inse sperarea, ca vomu poté pre venitoriu repará si regresulu — desmortienduse si animele cele inghiaciate si desteptanduse spre una viétia mai nóua si mai placuta.

Dorere! multu se potea face in interesulu prosperarei si inaintarei comune si in partile aceste ale Transilvaniei, ne lipsindu barbati devotati binelui de comunu si progresulu atatu materialmente catu si spiritualmente, dér' ca amu stagnatu a contribuitu fórtu multu reulu ce prinsese radecini tari in centrulu acestui tractu protopescu, spre vinderarea caruia si respective delaturarea lui s'a facutu pasii necesari — cu pucinu rezultatulu pana acuma, — vomu vedé inse simtiulu de dreptate alu venerabilulu foru de a II-a instantia, si acést'a fú si caus'a principale, pentru care prea stimatulu si generosulu barbatu Ioane Popu Maioru nu -si concediú ofertulu salutaru in manele d. prota Mihailu Crisianu, ma nici elocarea bibliotecei in Reginu fara in Gurghiu, ca-ce nici candu, de candu avemu feri-

cirea séu mai bine nefericirea de alu vedé conducundu destinele acestui tractu, nu s'a interesatu de caus'a santa a prosperarei si infloirii besericeloru si scóleloru, (?) cu atata mai pucinu a natiunei, fara candu aparea a intreprende ceva, o facea din interesu personale, spre a-si indetuli marsiavulu egoismu, de care este inficiatu, — dicu nu -si concediú ofertulu acestui omu indiferentu — fara in manele unoru preuti, despre cari e convinsu, ca voru staruf din respoteri spre edificarea binelui de comunu.

In urm'a acestoru descoperirine inchiambu aceste sire: Multiamindu din adenculu animei generosului binefacatoriu alu nostru, — urandui dela Ddiu inca multi ani in midiulocu nostru, cá intentiunile nationali si dorintiele sacre ce pastréza — insusi esprimenduse: Amu facutu catu amu potutu, inse voliu face si pre venitoriu catu voliu poté, se si le póta vedé realizate si incoronate cu succesulu doritu. — Mai multi.

Dela reuniunea filiale a fem. rom. din Blasiu.

In 27 Ianuariu c. n. comitetulu reuniunei filiale din Blasiu a arangiatu unu balu in folosulu scólei de fetitie din opidulu Blasiu, care precum in anii trecuti asia si acum a esitu cu splendóre, participandu unu publicu frumosu atatu din Blasiu catu si din giuru. Cu care ocaziune in presér'a balului s'au adunatu 162 fl., adica: un'a suta siése dieci si doi florini v. a. Si cá comitetulu se-si arate multiamit'a sa cordiala, atatu catra acele pre respectabile persóne, cari au participatu la balu, catu si catra acele pré gratiöse dómne si domni, cari ne participandu, au contribuitu, se róga — de publicarea numeloru atatu spre legitimarea nóstra inaintea publiculu, catu si pentru dómnele si domnii, cari au contribuitu spre acestu scopu filantropicu nationale, cá prin astfelu de fapte marinimóse se ne cunóscemu mecenatii si mecenatele natiunei.

Asia cu cea mai via placere venimu prin acést'a a ve insirá numele pré stimateloru dómne si domni, cari au contribuitu fara de a luá parte la balu, si anume:

a) Din Blasiu: Escelenti'a Sa Dr. Ioane Vancea metropolitulu Albei Iulie, precum cu tóte ocaziunile filantropice si nationale, a contribuitu enormu, asia si acum a datu pre langa alte fapte bune si parentiesci una suta florini v. a., pentru care fapta parintésca comitetulu i aduce multiamita publica, si totudéun'a lu recunóscé de patronu reuniunei filiale din opidulu Blasiu. Dr. Nicolau Stoianu 2 fl., Stefanu Campianu 1 fl.

b) Din Alb'a Iulia: Tl. DD. Gregoriu Elekes protopopu, dela dsa 1 fl., M. o. dómne: An'a Siandoru din Órd'a de diosu proprietarésa 5 fl., Elen'a Tordasianu protop. in Alb'a Iulia 1 fl., Cristin'a Barbu adv. si propr. 1 fl., Clar'a Popa preceptorésa 1 fl., An'a Totojanu cooper. si propriet. mare 1 fl. Damicelele: Mari'a Cirlea Regin'a 1 fl., Mari'a Cirlea 1 fl. Tl. DD. Stefanu Borgovanu capitannu c. r. 2 fl., Alexandru Comanescu pres. mag. 1 fl., Alexandru Velicanu subj. de sedria 1 fl.

c) Din Zlatn'a: Prin P. O. D. Ioane P. Lászlo dela dsa 1 fl., dela TD. Aronu Popu 1 fl., Georgiu Morariu 1 fl., Georgiu Dobrinu 1 fl.

d) Din Sabinu: Prin d. Nicolau Petru teologu in anulu alu III-a: dela Tl. DD. Paulu Dunca cons. in pensiune 3 fl., Iacobu Bologa in pensiune 1 fl., Elia Macelariu 2 fl., colonelu Davidu bar. de Ursu 2 fl., Ioane Hanea protop. si directore 1 fl., Ioane Popescu protop. si profesore 1 fl., Demetriu Racutiu advocatu 1 fl., Gregoriu Mateiu comerciante 2 fl.

e) Dela Clusiu: Prin Rsm. D. Gabr. Popu protopopu dela dsa 1 fl., dd. Gregoriu Chifa 1 fl., Nicolau Popu parochu in Fenésiu 1 fl., Lazaru Baldi proprietariu 1 fl., Leontinu Popu asesoru de sedria 1 fl.

f) Dela Mediasiu: Prin Rss. D. Ioane Popescu protopopu, dela dsa 1 fl., dela Tl. DD. Teodoru Moldovanu Bucsi'a proprietariu 1 fl., Ioane Popu advocatu 1 fl.

g) Din Rosi'a de pre Secasiu d. Nic. Rusanu propr. 5 fl.

Asia cu ocaziunea balului s'au capetatu 310 fl., adica: trei sute diece florini v. a., spesele facu 61 fl., va remané venitu curatu 249 fl.

Membre fundatórie s'au facutu: M. O. D.

Iudit'a Rusanu nascuta Fratila proprietarésa mare 20 fl. v. a.

Membrele ordinare din Blasiu: O. Dne An'a Gram'a 1 fl., An'a Dulogu n. Fekete-Negrutiu 2 fl., An'a Fulep 1 fl., Mari'a Ratiu 1 fl., Elen'a Campianu 1 fl., Anic'a Campianu 50 cr., An'a Siofanu 1 fl., Iulian'a Strajanu 1 fl., Iulian'a Gram'a 1 fl., Iulian'a Puianu 1 fl., Mari'a Janz'a 1 fl., An'a Vlasa 2 fl., Eleonor'a Solomonu 1 fl., Amali'a Moldovanu 1 fl., Elis'a Gaibel 1 fl., Ester'a Popu 1 fl., Barbar'a Pamfilia 1 fl., An'a Stoia 1 fl., An'a Popu 1 fl., Daniel Mari'a 1 fl., Daniel Ros'a 1 fl., An'a Munteanu 1 fl., Pongratz Kati 1 fl., Fany Brestovski 1 fl., Sofi'a Strajanu 1 fl., Mari'a Strajanu, Elen'a Gruitia 50 cr., Rosali'a Bugneru 1 fl., Dochi'a Toganu 50 cr., Ros'a Roth 1 fl., Betty Blum 1 fl., An'a Vintila 1 fl., Benedeg Iudit'a 1 fl., Iosefine Mendl 4 fl., Berth'a Sinberger 2 fl. Kovrig Kata 5 fl.

Dela membrele ordinare si un'a fundatória, cari au contribuitu pro 1872 87 fl., alaturanduse la sum'a de 310 fl., face sum'a rotunda de 397 fl., adica: trei sute nóuedieci siepte florini v. a., scotiendu spesele de 61 fl., remane unu venitu curatu de 336 fl., adica: trei sute treidieci si siése florini v. a., cari se tramitu fondulu reuniunei femieloru romane din Brasiovu, pentru care se aduce T. Domni si Dómne multiamita publica.

Blasiu 13 Martiu 1872.

Mari'a Popa, presiedinta.

Mari'a Tipografu, cassarésa.

UNGARIA. Incercarile de coinvoire intre partit'a deakiana si opositiune ér' remasera desierte, fiinduca maiortatea nu va nici decatu a concede din ceea ce scie ea, ér' opositiunea nu mai crede apucatureloru ciocoiesci, ci mai vre retragerea proiecteloru de alegere si de prolongare pe 5 ani. Asia manierele de a ocupa siedintiele cu discurse prolixé, citatiuni din clasici si alte incidentie se continua. Abia se primi inca numai titlulu legei electorali, asia cum vre maiortatea.

Nu e epitetu, cu care s'ar poté detrage biformei acelei novele de alegere, pe care o condamna tóta Europa — pentruca e mai rea decatu cea condamnatu dela 1848, — nu e epitetu nici positivu nici afirmativu, care se nu i se fi aplicatu din partea opositiunei fara picu de succesu si de sperantia la vreunu succesu vreodata dela asta partita, dusmana latirei si principiale restringerei dreptulu politicu la cast'a loru boierésca, cá si in alte state, ca-ce e bóla politica nervósa acésta, de care se scutura respectivii cá de nevíea cea rea, cá se-si mai astérna odata, cum voru a odihni: pe perin'a democratismulu.

E miraculu, in credentia, ca e puru miraculu, si intre noi, ca ne mai cotimu cu impu-tari, ca de ce nu fugimu dupa caruti'a, care nune a asteptatu nici odata, nu ne astépta si nu ne va astepta nicipé viitoriu; dér' e mai mare miraculu, ca scriitoriulu din „Tel. Rom.“ despre „Motivele si rezultatulu passivitatei“ nu i s'a mai facutu lene, ma si grétia a mai spera dela o partita atatu de impetrata, sub orce conditiuni, mai antaniu o lege de alegere mai ecuitabile, mai uniformata, fara de care tóta activitatea e o pura batujocura; — si inca nici acum nu se intieptiesce, candu vede, ca partit'a acésta neexorabile modificarea novelei o face si mai rea si mai restrinsa decum este cea din 1848, nu cumva in favórea activistiloru, ca-ce passivistii suntu convinsi pana in adunculu renunchiloru, ca acea partita lucra din principie politica neexorabile de a totu mai restringe cu incetulu, dér' nici una data de a mai largi bazele dreptulu politicu, de s'ar tirei activistii totu in cote si genunchia dela Brasiovu si Sibiuu incependu pana la Pest'a, unde in sied. din 21 Martiu dep. Tancics le mai spune inainte, ca mai voru, cá nimene dintre cei, cari s'au luptatu in contra maghiariloru, se nu fia alegatoriu, de s'ar pune in crescetu si nime, care nu scia maghiarésce, si fú aplaudatu!

Vedi de aceste se potu astepta dela Pest'a,

dér' visuri activiste nici odata. Occonelismu, fratiloru, nemica alta nu ne mai remana indereptu. — Partit'a deakista nu sci de privintie si ecuitate, ci mai curundu de constitutionalismu absolusticulu in graditu cu celu militariu, facia cu liberalii, cu democratii si cu nationalitatile. Cine sci, déca nu va cadé perdéu'a inca cu finirea acestei sesiuni. — Vide, cui fide! —

Restrictiunile libertatei poporulu suntu la ordinea dilei, durere! si in Romani'a, unde totu reactiunea e asasinulu liberei desvoltari a poporulu. In legea nóua pentru tocmelile agricole desbatutu in sied. camerei din 9 Martiu se sugruma tóta solidaritatea intre locuitorii comunei! Nu cumva vreti a nutri dusmanie si intre parinti cu fii, intre frati si vecini, déca opriti orce tocmeli ce ar' avé de obiectu solidaritatea intre locuitori! oprindu prin lege a se confirma prin comuna, cá pana acum?! Numai reactiunea e capace a omori in embrione inaltiarea natiunei prin lucru solidariu; prin poteri unite! — In Franci'a inca se incérca reactiunea a angusta libertatile, inse incercarea nu i va succede, ca-ce republic'a democrata se afla in forti'a din ce in ce totu mai potentu; unica sperantia, ca — non semper arcum tendit Apollo — nu va remané orfana libertatea in lume. —

Varietati.

— D. advocatu Franciscu Trauschenfels e denumitu prin comitele natiunei sasesci Mauritiu Conrad fiscalu interimale la scaunulu orfanalu alu districtulu Brasiovu, pelunga advocatura. —

— Martirulu libertatei republicane Mazzini, dupa ce avú onórea — post fata — a fi inaltiatu prin recunoscentia dovedita din partea parlamentulu unitei Italie, cá unu promovetoriu alu ei; apoi in 17 unu conductu impuitoriu solennelu ei duse si asiedià bust'a in Capitoliu. Societati, corporatiuni cu flamure si musica se asociara la acestu actu onoratoriu, ér' ceremoni'a inmormentarei lui in Pis'a a fostu unu ce raru si unu adeveratu actu de pietate, precum si astrucarea in Genu'a. —

Nr. 28 — 1872.

3—3

Edictu.

Gavrile Sinveliu (Bistritianu) din Zagr'a, in districtulu Naseudulu in Transilvani'a, carele din lun'a lui Augustu 1867 a parasitu cu necredentia pe legiuit'a sa socia Dochi'a, nascuta Morariu, ducunduse in Romani'a, se provoca prin acésta in terminulu prescisu in lege, adica intr'unu anu si o di dela datulu de diosu, a se presentá la subscri-sulu scaunu vicariale, ca-ci la din contra se va pertractá de catra forulu matrimoniale competente procesulu divortiale, intentatu de catra parasit'a sa socia si fara de densulu.

Dela scaunulu vicariale alu Rocnei din Transilvani'a.

Naseudu in 5 Martiu 1872.

Gregoriu Moisilu m/p,
vicariu episc. foraneu.

P. S. Onorat'a Redactiune a „Romanului“ din Bucuresci este rugata, a publicá acestu edictu si in „Romanulu“ si a ne tramite contulu inseratulu pentru platire. Idem.

Cursurile

la bursa in 23 Marte 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	--	5 fl. 32	cr. v. a.
Napoleoni	—	8	83 ¹ / ₂ " "
Augsburg	—	108	" 75 " "
Londonu	—	110	" 80 " "
Imprumutulu nationalu	—	65	" — " "
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	70	" 70 " "
Obligatiunile rurale ungare	—	81	" 25 " "
" " temesiane	—	78	" 50 " "
" " transilvane	—	78	" — " "
" " croato-slav.	—	—	" — " "
Actionile bancei	—	838	" — " "
" creditulu	—	347	" 50 " "